

ยาที่ใช้โดยผู้สูงอายุในครอบครัวของนักศึกษา
เภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

นางสาว จงรักษ์ สกุลบริรักษ์
นางสาว นิลกมล ภูมิภมร

โครงการพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2545

**DRUGS USED BY ELDERLY PERSONS IN
PHARMACY STUDENTS' FAMILY,
MAHIDOL UNIVERSITY**

**MISS JONGRAK SAKULBORIRAK
MISS NEELAKAMON BHUMIBHAMON**

**A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN
PARTIAL FULLFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN
PHARMACY
FACULTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY
2002**

โครงการพิเศษ
เรื่อง ยาที่ใช้โดยผู้สูงอายุในครอบครัวของนักศึกษาเภสัชศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหิดล

.....
(นางสาว จงรักษ์ สกุลบริรักษ์)

.....
(นางสาว นีลกมล ภูมิภมร)

.....
(รศ.ดร.บุษบา จินดาวิจักษ์ณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

ปัญหาการใช้ยาของผู้สูงอายุในครอบครัวนักศึกษา คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

จรงค์ สกมลบริรักษ์ , นีลกมล ภูมิภมร

อาจารย์ที่ปรึกษา : บุษบา จินดาวิจักษณ์

ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ : ชนิดของยาที่ใช้ , ปัญหาการใช้ยาในผู้สูงอายุ, สาเหตุของปัญหาการใช้ยาในผู้สูงอายุ

โครงการพิเศษนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับ ชนิดยาที่ใช้เป็นประจำในผู้สูงอายุ ปัญหาจากการใช้ยาในผู้สูงอายุและสาเหตุของปัญหา การวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาที่คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นผู้สูงอายุในครอบครัวของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ชั้นปีที่ 2-5 จำนวน 120 คน

จากข้อมูลที่ได้รับจำนวน 88 ข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชาย ร้อยละ 35.2 ผู้หญิง ร้อยละ 64.2 เป็นผู้ที่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 85.2 และไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 14.8 โดยร้อยละ 48.9 ของผู้ที่มีโรคประจำตัวเป็น โรคความดันโลหิตสูง รองลงมาคือ โรคเบาหวานเป็น ร้อยละ 33.0 และโรคหัวใจเป็น ร้อยละ 23.9 จำนวนยาประจำที่ผู้สูงอายุใช้ต่อวันมีตั้งแต่ 0-14 ชนิด โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 18.2) ใช้ยา 2 ชนิด ยาที่ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ใช้คือ aspirin (ร้อยละ 17.0) สำหรับปัญหาในการใช้ยาที่พบมากเป็นอันดับแรกคือการลืมรับประทานยา (ร้อยละ 35.2 และ วิธีแก้ปัญหาคือผู้สูงอายุจะเลือกปฏิบัติเป็นอันดับแรกเมื่อไม่ได้รับประทานยา คือ รับประทานในมือถัดไปตามปกติ (ร้อยละ 52.3)

ผลการศึกษานี้สรุปได้ว่า ผู้สูงอายุในครอบครัวของนักศึกษาเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มีโรคประจำตัว ต้องใช้ยาเป็นประจำ ซึ่งนักศึกษาเภสัชศาสตร์ควรมีบทบาทในการดูแลการใช้ยาของผู้สูงอายุในครอบครัวของตน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับประสิทธิผลในการรักษา

Abstract

Drugs used be elderly persons in pharmacy students' families,

Mahidol University

Jongrak Sakulborirak, Neelakamon Bhumibhamon

Project advisor: Busba Chindavijak , Ph.D.

Department of pharmacy, faculty of pharmacy, Mahidol University

Key words: type of drugs, problem of drug use in elderly, causes of the problem of drug use in elderly

The objectives of this study were to determine type of the drugs usually used by elderly patients, problems and their causes usually occurred in elderly patients. A questionnaire was designed and elderly persons in the families of the second to the fifth year Pharmacy students, Mahidol University were selected as study population

Eighty-eight from 120 questionnaires were returned. There were more female than male (64.2% vs. 35.2%). Most had chronic disease (85.2%) and 14.9% had no chronic disease. The three leading causes of chronic disease were hypertension (48.9%), diabetes mellitus (33.0%) and cardiovascular disease (23.9%). The elderly took 0-14 types of drugs per day. Most of them took 2 types of drugs per day (18.2%). Aspirin was mostly used (17%). Forgetfulness was the major cause of failure to receive drugs (35.2%). Most elderly chose to resolve the problem by skip and take drug of the next meal (52.3%)

It is concluded that elderly persons in Pharmacy students' families, Mahidol University suffered from chronic disease, continuously took drugs, and had problems related to drug use. Pharmacy student should have role in caring drugs used by the elderly in their family in order to the elderly will receive the therapeutic effectiveness.